

oblilo z mladim sojem, ustvarilo njegovemu »komilitonu« na mizi prečudno silhueto hladne misli v gorečem ozadju in za trenutje preglasilo tega svojstvenega komilitona čudni spev: zagrljeni zanos in čudno vihravi sunek v višino brez tretjega nihaja, pa četudi zadnjega, a vsaj kadenčno zadovoljivega...

Gospod svetnik ni videl ni solnca ni jutra. Utonil je v pismu, nagonsko se zavedajoč, da mu je deset minut mimo točnosti. Ljubče je šel od črte do črte v pismu in bral v desetič, da ga vabi trideset njegovih bivših učencev na malo slavlje tridesetletnega zrelostnega izpita v Ljubljani: en škof, devetnajst duhovnikov, med njimi štirje dekani in dva korarja, trije profesorji, dva sodnika, dva narodna poslanca, en polkovnik, en morski kapitan in en slavni slovenski spisovatelj. Staremu, odsluženemu šolniku je šlo v živce in dušo. Trenutno je imel trideset človeških lic pred duhom, trideset poklonov in trideset kretenj: vseh trideset likov je zanihalo vanj, seglo z rokami po njegovi desnici, se sklanjalo z ustnami, kakor da hoče poljubiti roko staremu učitelju. »Aber, meine Herren!« je vzkliknil v živi domišljiji stari gospod in sramežljivo in ničemurno obenem nesel desnico za hrbet. Ni se zavedel, da sanja... Vzdramil ga rezko glas izza vrat onostran:

»Tak, gospod! Ali bodo vstali, ali ne bodo?«

Nekaka krepka roka je odprla v starčevo sobo, moško obličje skrbne deželjske kuharice in strežnice je pogledalo zvedavo in opreznajoče v prostor. Stari gospod se je živo okrenil, spoznal glas in obličje in dejal vedro:

»Kaj pa govorite, Meta! Da bi zaspal, pa danes? Blagovolite pogledati na uro. Celó preveč točen sem bil danes. Blagovolite!«

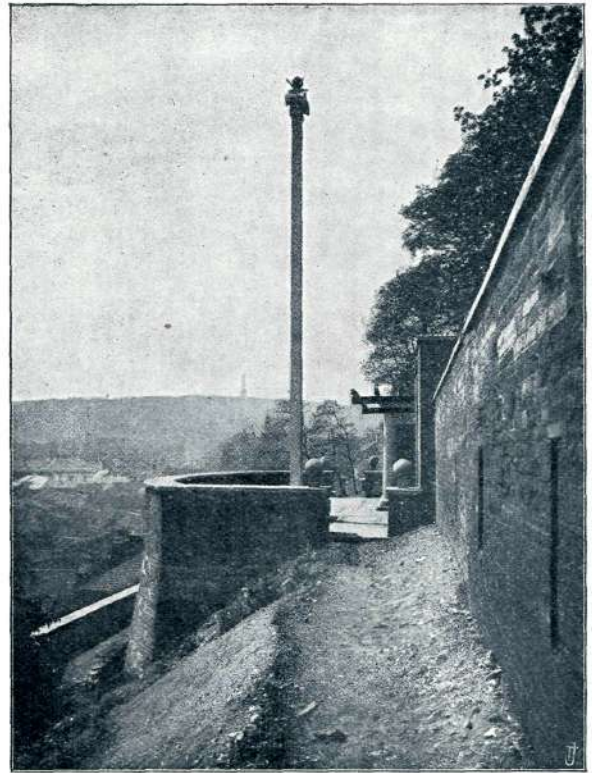
Vabil je neskončno vljudno, a žena ga očitno ni hotela umeti. Celó nekam trdo se ga je otrsela in dejala bridko in kratko:

»Zajtrk bo mrzel.«

»Mrzla kava, mlado lice, modra glava.« je kimal dobrovoljno starček, da je očitno pokazal, kako malo je v skrbeh glede kave in še časa. Tedaj je strežnica vzrojila:

»Naj pa vlak zamude! Da le ne porečejo, da sem jaz kriva. Naj ga zamude!«

»Vam, Meta, bogve, ne bi bilo neljubo,« je bil neskončno dobre volje upokojenec. Ni odgovorila, samo vrata je odprla in se vstopila ob stran, da je šel strogo umerjeno skoznje. Takoj je pozajtrkoval in se nato

J. PLEČNIK: RAZGLEDNA TOČKA Z 10 METROV VISOKIM TENKIM GRANITNIM MONOLITOM.

odpravil na pot, kakor je bil že dva dni vse prej pripravil. Komiliton Časoslov je imel nekaj trenutij poslej priliko prisluškovati prizoru iz čudno ganljive družinske igre. Ona je rekla: »Gospod, ali torej zares morajo na pot?« On je odgovoril: »Kaj le mislite? Ali nisem pisal? Ali naj besedo snem gospodu škofu, devetnajstim duhovnom, kapitanu in polkovniku?« Ona je vprašala: »Pa zlate žepne ure vendar niso vzeli s seboj, da je kje ne pozabijo!« On: »Sitni ste, Meta. Vse imam, kar treba, torbico, dežnik, plašč.« Ona: »Pa žepno ruto?« On: »Imam! Še knjigo, da bom na vlaku čital.« Ona: »Ali je vsega tega treba? Tako lepo v miru so živeli že pet let. Okradejo jih ali še ubijejo...« On: »Do Ljubljane, naše ljubljene? Meta, verujte mi, včasih ste sitni...« Ona: »Pa saj boste zamudili in boste!« On: »Bi, če bi Vas še kaj dalj poslušal!« Ona: »Zlato uro so menda vendar pustili doma...« On: »Tempus est! Zbogom, Meta! Skrbite za dom!« — — —

Zložno in točno umerjeno se je spustil svojstveni gospod svetnik s svojega doma nizdol k mlinu, da bi ga tam predročili na